

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
Факультет соціології і права**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

факультету соціології і права

_____ А. А. Мельниченко

«__» _____ 2015 р.

**ТЕОРІЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ
ТА ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ
ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

**підготовки студентів освітнього рівня магістр
спеціальності 8.03040101 «Правознавство»
спеціалізації «Право інтелектуальної власності»
(шифр за ОПП - ВН-04/а)**

Ухвалено методичною комісією
факультету соціології і права
Протокол від ____ 2015 р. № ____
Голова методичної комісії

_____
(підпис)

«__» _____ 2015 р.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ

професор кафедри публічного права
доктор юридичних наук, професор
Мисливий Володимир Андрійович

(підпис)

старший викладач кафедри публічного права
кандидат юридичних наук
Павленко Ірина Володимирівна

(підпис)

Програму затверджено на засіданні кафедри публічного права

Протокол від «__» _____ 2015 р. № _____

Завідувач кафедри

_____ Т. О. Чепульченко
(підпис)

«__» _____ 2015 р.

З М І С Т

	ВСТУП	4
1.	МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
2.	СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
3.	ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
	Розділ 1	7
	Розділ 2	8
	Розділ 3	9
4.	РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	10
5.	РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ (КОМП'ЮТЕРНИХ ПРАКТИКУМІВ).....	12
6.	РЕКОМЕНДОВАНІ ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ	12
7.	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	12
	Базова	12
	Допоміжна	14
8.	ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ	22
9.	МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	22

Вступ

Програму навчальної дисципліни «Теорія кваліфікації злочинів та проблеми кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки студентів освітнього рівня магістр за спеціальністю 8.03040101 «Правознавство».

Навчальна дисципліна належить до циклу вільного вибору студентів.

Предмет навчальної дисципліни «Теорія кваліфікації злочинів та проблеми кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності» – це система знань, яку складають наукові основи кваліфікації злочинів, а також особливості кваліфікації діянь, пов'язаних з порушенням прав інтелектуальної власності.

В умовах трансформації суспільних відносин в Україні, реформування правової системи та кримінального законодавства актуалізуються потреби формування у студентів, на підґрунті поглибленого вивчення та засвоєння дисципліни, наукових засад кваліфікації злочинів та особливостей кваліфікації їх окремих категорій як необхідних передумов для оволодіння професією юриста.

Специфіка навчальної дисципліни «Теорія кваліфікації злочинів та проблеми кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності» як об'єкта вивчення характеризується системою властивостей, які уявляють собою поєднання методологічних та спеціальних положень теорії кваліфікації злочинів, що базуються на ученнях про злочин і склад злочину, зокрема: з'ясування сутності кваліфікації, попередньої злочинної діяльності, співучасті, конкуренції кримінально-правових норм, множини злочинів, деяких видів помилок та інших інститутів кримінального права. Особлива увага приділяється формуванню у студентів здатностей застосування кримінального законодавства щодо особливостей кваліфікації злочинів, пов'язаних з порушенням прав інтелектуальної власності.

Опанування даною спеціальною дисципліною кримінально-правового циклу передбачає поглиблений розгляд теорії та практики кваліфікації вказаних злочинів у кримінальному судочинстві, тлумачення кримінального закону, роз'яснень слідчої та судової практики застосування законодавства щодо розглядуваних злочинів, а також використання відповідних положень постанов Пленуму Верховного Суду України для вироблення вмінь з правильною кваліфікацією та розмежування вказаних суспільно небезпечних діянь.

Удосконалення положень доктрини та практики застосування національного кримінального законодавства на базі зазначеного спеціального курсу має сприяти його наближенню до європейських правових стандартів, а отже - забезпеченню задекларованого в Конституції України положення про правову державу.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Теорія кваліфікації злочинів та проблеми кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності» є складовою дисциплін кримінально-правового циклу, яка органічно пов'язана з навчальною дисципліною «Кримінальне право».

Базою для вивчення навчальної дисципліни «Теорія кваліфікації злочинів та проблеми кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності» є знання, отримані студентами після вивчення таких навчальних дисциплін, як «Теорія держави і права», «Історія держави і права України», «Конституційне

право», «Кримінальне право (Загальна частина)» та «Кримінальне право (Особлива частина)».

Дисципліна «Теорія кваліфікації злочинів та проблеми кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності» є похідною від дисципліни «Кримінальне право», і як складова правової науки займає самостійне місце в системі наукових дисциплін та знаходиться у тісному зв'язку з іншими дисциплінами кримінально-правового циклу (кримінальне процесуальне право, кримінально-виконавче право, кримінологія, криміналістика, міжнародне кримінальне право) і містить систему знань, що слугує базою для їх застосування.

Навчальна дисципліна «Теорія кваліфікації злочинів та проблеми кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності» як складова циклу вільного вибору студентів перебуває у тісному зв'язку з іншими дисциплінами цього циклу, а саме: «Особливості договорів щодо розпорядження правами інтелектуальної власності», «Особливості експертного дослідження об'єктів права інтелектуальної власності» та «Управління інтелектуальною власністю».

Засвоєння матеріалу дисципліни та надбання студентами відповідних знань, вмінь і навичок є необхідною передумовою якісного здійснення ними в майбутньому функцій судді, прокурора, слідчого, адвоката, юрисконсульта, нотаріуса на належному професійному рівні.

При вивченні дисципліни студенти мають опрацьовувати лекційний матеріал, самостійно досліджувати основну і додаткову літературу, використовувати емпіричний та статистичний матеріал, виступати з доповідями, брати участь у дискусії на семінарських заняттях.

Поточний і підсумковий контроль здійснюється шляхом: опитування на семінарських заняттях; написання студентами модульних контрольних робіт; приймання заборгованості з пропущених занять; проведення підсумкового комплексного контролю при складанні студентами заліку.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів:

– здатностей мати правильне уявлення про поняття, зміст та особливості наукових основ кваліфікації злочинів та особливостей кваліфікації їх окремих видів;

– здатностей майбутніх фахівців до оволодіння систематизованими, науково-обґрунтованими знаннями по застосуванню норм кримінального законодавства, опанування практичними навичками кваліфікації злочинів як підґрунтя дотримання законності, захисту прав і свобод людини, інтересів суспільства та держави;

– здатностей продуктивно засвоювати та готовність відтворювати теоретичні та прикладні положення кримінального права при кваліфікації злочинів та їх окремих категорій під час здійснення професійних функцій.

1.2. Основні завдання навчальної дисципліни

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- принципів, видів, функцій, значення, структури, підстав та передумов кваліфікації злочинів;
- кваліфікації окремих видів готування та замаху на злочин, кваліфікації закінченого злочину;
- кваліфікації дій виконавця, організатора, підбурювача та пособника, учасників організованої групи чи злочинної організації;
- кваліфікації злочинів при конкуренції загальної та спеціальної норм, при конкуренції частини і цілого, при конкуренції кваліфікуючих чи пом'якшуючих ознак складу злочину;
- загальних правил кваліфікації множини злочинів: сукупності, повторності та рецидиву;
- кваліфікації триваючих, продовжуваних і складених злочинів, їх відмінності від множини злочинів;
- кваліфікації злочину при юридичній помилці;
- ролі об'єкта та предмета злочину в формуванні структури злочинів у сфері прав інтелектуальної власності;
- кваліфікації порушення авторського права і суміжних прав;
- кваліфікації порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію;
- відмежування злочинів у сфері прав інтелектуальної власності від суміжних посягань.

уміння:

- застосовувати теоретичні положення основ наукової кваліфікації злочинів при розгляді кримінальних проваджень;
- точного встановлення та юридичного закріплення відповідності ознак вчиненого суспільно небезпечного діяння з ознаками складу злочину, передбаченого конкретною кримінально-правовою нормою;
- здійснення системного аналізу та застосування при кваліфікації суспільно небезпечних діянь відповідних кримінально-правових норм;
- оволодіння правилами кваліфікації суспільно небезпечних діянь за умов використання загальних та спеціальних правил;
- застосовувати теоретичні та практичні положення щодо кваліфікації злочинів проти порушень прав інтелектуальної власності;
- досліджувати юридичну (зокрема, судову) практику у кримінальних провадженнях, оцінюючи дотримання законності у процесі правозастосовної діяльності.

досвід:

- володіння спеціальною термінологією, теоретичного осмислення суперечностей, колізій та інших складних питань кваліфікації суспільно небезпечних діянь, навичками їх вирішення та належного обґрунтування;
- здійснення технологічного та алгоритмічного аналізу кримінально-правових явищ (завдань, судових рішень, прецедентів тощо) та визначення їх юридичної оцінки як результату кваліфікації;
- поєднання доктринальних і прикладних положень кримінального права

при кваліфікації суспільно небезпечних діянь та їх окремих категорій, зокрема пов'язаних з порушенням прав інтелектуальної власності.

2. Структура навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

Навчальна дисципліна містить кредитний модуль, який складається з трьох розділів:

- Розділ 1. Загальні питання кримінально-правової кваліфікації злочинів;
- Розділ 2. Спеціальні питання кримінально-правової кваліфікації злочинів;
- Розділ 3. Проблеми кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності.

Рекомендований розподіл навчального часу

Форма навчання	Кредитні модулі	Усього		Розподіл навчального часу за видами занять			Семестрова атестація
		кредитів	годин	Лекції	Семінарські заняття	СРС	
Денна	Усього	3	90	18	18	54	
	1	3	90	18	18	54	диф.залик

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальні питання кримінально-правової кваліфікації злочинів

Тема 1. Поняття та значення кваліфікації злочинів. Склад злочину – юридична підстава кваліфікації

Структура кваліфікації злочинів. Види кваліфікації злочинів. Значення кваліфікації злочинів.

Теоретичні та законодавчі проблеми кваліфікації злочинів. Принципи кваліфікації злочинів. Види принципів кваліфікації злочинів та їх зміст. Механізм кваліфікації злочинів. Загальні правила кваліфікації злочинів.

Види підстав кваліфікації злочинів. Фактична підстава кваліфікації злочинів. Юридична підстава кваліфікації злочинів.

Склад злочину і кваліфікація посягання. Значення елементів та ознак складу злочину для кваліфікації злочинів. Вплив конструктивних особливостей складів злочинів на кваліфікацію злочинів.

Формування обвинувачення і формула кваліфікації злочинів.

Значення роз'яснень Пленуму Верховного Суду України для кваліфікації злочинів і здійснення єдиної практики боротьби з окремими видами злочинів.

Тема 2. Кваліфікація попередньої злочинної діяльності

Поняття та кваліфікація закінченого злочину. Види та кримінально-правове значення попередньої злочинної діяльності.

Відмінність між видами попередньої злочинної діяльності та виявленням умислу («голим умислом») і закінченим злочином. Підстава кримінальної відповідальності за попередню злочинну діяльність.

Кваліфікація окремих видів готування до злочину. Кваліфікація невдалої співучасті. Кваліфікація готування до злочину при альтернативному умислі. Кваліфікація готування до злочину при неконкретизованому умислі.

Кваліфікація окремих видів замаху на злочин. Спеціальні питання кваліфікації незакінченої злочинної діяльності. Кваліфікація замаху при альтернативному та неконкретизованому умислі. Формула кваліфікації попередньої злочинної діяльності.

Значення добровільної відмови від вчинення злочину при кваліфікації вчиненого. Особливості добровільної відмови на стадії закінченого замаху. Кваліфікація невдалої добровільної відмови.

Тема 3. Кваліфікація злочинів, вчинених у співучасті

Загальні правила кваліфікації злочинів, вчинених у співучасті. Підстава кримінальної відповідальності за злочини, вчинені у співучасті.

Кваліфікація злочину, вчиненого групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою або злочинною організацією.

Кваліфікація дій співучасників, організаторів та учасників організованої групи чи злочинної організації. Формула кваліфікації злочинів, вчинених у співучасті.

Спеціальні питання кваліфікації злочинів, вчинених у співучасті (ексцес виконавця, співучасть із спеціальним суб'єктом, провокація злочину).

Кваліфікація причетності до злочину. Кваліфікація за наявності одночасно ознак співучасті у злочині та причетності до злочину.

Особливості добровільної відмови від доведення злочину до кінця при співучасті.

Розділ 2. Спеціальні питання кримінально-правової кваліфікації злочинів

Тема 4. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм

Поняття і види конкуренції кримінально-правових норм. Відмінність конкуренції кримінально-правових норм від колізії кримінально-правових норм.

Кваліфікація при конкуренції загальної та спеціальної норм.

Кваліфікація при конкуренції частини і цілого. Конкуренція норм про простий і складений склади злочинів. Конкуренція норм про незакінчену злочинну діяльність та закінчений злочин. Конкуренція норм про співучасть у злочині й «самостійний» злочин.

Кваліфікація злочинів при конкуренції кваліфікуючих або пом'якшуючих ознак складу злочину. Кваліфікація злочинів при конкуренції кваліфікованого й особливо кваліфікованого складів злочину (за умови відсутності між ними

підпорядкування). Кваліфікація злочинів при конкуренції привілейованого та кваліфікованого складів злочину (за цієї ж умови). Кваліфікація злочинів при конкуренції привілейованого й особливо привілейованого складів злочину (за цієї ж умови).

Тема 5. Кваліфікація множини злочинів

Загальні правила кваліфікації множини злочинів, відмінності кваліфікації множини та одиничного злочину. Види множини злочинів та особливості їх кваліфікації.

Кваліфікація повторності злочинів. Види повторності.

Особливості кваліфікації сукупності злочинів. Ознаки ідеальної та реальної сукупності злочинів. Відмінність між сукупністю злочинів та конкуренцією норм.

Особливості кваліфікації рецидиву злочинів. Питання кваліфікації загального рецидиву. Питання кваліфікації спеціального рецидиву. Пенітенціарний рецидив та його значення для кваліфікації.

Правові наслідки засудження особи за межами України та їх вплив на кваліфікацію злочинів.

Тема 6. Кваліфікація діяння при деяких видах помилок у кримінальному праві

Поняття та види помилок у кримінальному праві. Відмінність кваліфікації злочину при помилках в кримінальному праві та кримінально-правової помилки при кваліфікації злочинів.

Кваліфікація при юридичній помилці. Кваліфікація помилки особи в злочинності власного діяння та його можливих наслідків. Кваліфікація помилки особи в незлочинності власного діяння та його можливих наслідків. Кваліфікація помилки винної особи в кваліфікації вчиненого злочину. Кваліфікація помилки у виді чи розмірі покарання.

Кваліфікація при фактичній помилці. Кваліфікація при помилці в об'єкті та предметі. Кваліфікація при помилці в потерпілому. Кваліфікація замаху з непридатними засобами. Кваліфікація при помилці в розвитку причинного зв'язку. Кваліфікація при помилці в суспільно небезпечних наслідках. Кваліфікація посягання при «відхиленні дії».

Розділ 3. Проблеми кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності

Тема 7. Проблеми об'єкта та предмета злочинів у сфері прав інтелектуальної власності

Зміст теорій об'єкта злочину в сучасному кримінальному праві. Види об'єктів кримінально-правової охорони та їх роль у формуванні структури злочинів у сфері прав інтелектуальної власності.

Особливості предметів злочинів, що посягають на право інтелектуальної власності. Дискусійні питання об'єкта і предмета злочинів у сфері прав інтелектуальної власності в доктрині та правозастосовній діяльності та шляхи їх вирішення.

Наслідки у злочинах проти прав інтелектуальної власності.

Тема 8. Кваліфікація порушень авторського права і суміжних прав

Об'єкт порушення авторського права і суміжних прав та його врахування при кваліфікації цих злочинів. Предмет авторського права та його види, відмінність предмета суміжних прав. Обов'язкові ознаки та характеристика предметів злочину, їх вплив на його кваліфікацію. Особливості кримінально-правової охорони авторського права та суміжних прав. Потерпілі від злочину.

Основні форми діянь, пов'язаних з порушенням авторського права і суміжних прав. Незаконне відтворення, розповсюдження, тиражування та інше умисне порушення авторських або суміжних прав.

Види, характеристика та значення суспільно небезпечних наслідків при кваліфікації порушень авторського і суміжних прав. Характеристика обтяжуючих і особливо обтяжуючих ознак та їх врахування при кваліфікації цих злочинів.

Тема 9. Кваліфікація порушень прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію

Об'єкт порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію при кваліфікації цих злочинів. Особливості предметів даного злочину, їх види, характеристика та проблемні питання в теорії і практиці кваліфікації.

Загальна характеристика цих діянь та їх форми. Незаконне використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, сорту рослин, раціоналізаторської пропозиції. Привласнення авторства на зазначені об'єкти. Інші порушення права на вказані об'єкти.

Суспільно небезпечні наслідки та їх значення при кваліфікації цих злочинів. Суб'єктивні ознаки зазначених злочинів та їх врахування при встановленні складу злочину.

Врахування обтяжуючих та особливо обтяжуючих обставин при кваліфікації порушень прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію.

Відмежування злочинів у сфері прав інтелектуальної власності від суміжних посягань.

4. Рекомендована тематика семінарських занять

Тема 1. Поняття та значення кваліфікації злочинів. Склад злочину як юридична підстава кваліфікації

Заняття 1 має на меті сформуванню у студентів розуміння сутності наукових основ кваліфікації злочинів, її поняття та значення, а також роль складу злочину як юридичної підстави кваліфікації суспільно небезпечних діянь.

Тема 2. Кваліфікація попередньої злочинної діяльності

Заняття 2 передбачає поглиблене засвоєння студентами поняття та

особливостей кваліфікації злочинів залежно від стадій їх вчинення, а також добровільної відмови від доведення злочину до кінця.

Тема 3. Кваліфікація злочинів, вчинених у співучасті

Заняття 3 має на меті ґрунтовне з'ясування студентами питань кваліфікації злочинів, вчинених різними видами співучасників залежно від форм співучасті, а також кримінально-правової оцінки добровільної відмови від доведення злочину до кінця при співучасті.

Тема 4. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм

Заняття 4 ставить своєю метою з'ясування студентами проблемних питань кваліфікації злочинів, які виникають в теорії і на практиці за умов конкуренції кримінально-правових норм.

Тема 5. Кваліфікація множини злочинів

Заняття 5 передбачає метою опанування студентами найбільш складних питань кваліфікації злочинів, пов'язаних із множиною злочинів, зокрема сукупністю, повторністю, рецидивом злочинів, а також особливостями кваліфікації триваючих, продовжуваних та складених злочинів.

Тема 6. Кваліфікація діяння при деяких видах помилок у кримінальному праві

Заняття 6 має на меті оволодіння студентами питань кваліфікації суспільно небезпечних діянь, пов'язаних із помилкою в кримінальному праві та її кримінально-правовим значенням залежно від її видів.

Тема 7. Проблеми об'єкта та предмета злочинів у сфері прав інтелектуальної власності

Заняття 7 передбачає своєю метою поглиблене з'ясування студентами дискусійних питань теорії об'єкта в кримінальному праві, пов'язаних із сучасними світоглядовими і правовими поглядами на кримінально-правову охорону суспільних відносин, цінностей та інших благ у суспільстві.

Тема 8. Кваліфікація порушень авторського права і суміжних прав

Заняття 8 передбачає своєю метою з'ясування студентами теорії та практики кваліфікації злочинів, пов'язаних з порушенням авторського права і суміжних прав.

Тема 9. Кваліфікація порушень прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію

Заняття 9 має на меті поглиблене опанування студентами теорії та практики кваліфікації злочинів, пов'язаних з порушенням прав на винахід, корисну модель та інші об'єкти інтелектуальної власності.

5. Рекомендований перелік лабораторних робіт (комп'ютерних практикумів)

Не передбачено навчальним планом.

6. Рекомендовані індивідуальні завдання

Опрацьовуючи навчальний матеріал дисципліни «Теорія кваліфікації злочинів та проблеми кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності», студенти виконують індивідуальне семестрове завдання шляхом підготовки реферату з певної теми.

Виконання реферату сприяє поглибленню і розширенню теоретичних знань студентів з окремих тем дисципліни, розвиває навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, сприяє формуванню вміння використовувати знання для вирішення відповідних практичних завдань.

Реферат виконується студентами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача.

Після підготовки реферату студент має його захистити. Терміни видачі, виконання і захисту реферату визначаються графіком, що розробляється випусковою кафедрою на кожний семестр. Приблизна тематика рефератів наводиться у додатку до Робочої програми кредитного модуля.

7 Рекомендована література

Базова

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України (Прийнятий 5 квітня 2001 р. на сьомій сесії Верховної Ради) : офіційний текст. - К. : Юрінком Інтер, 2001. - 240 с.
3. Бурчак Ф. Г. Квалификация преступлений / Ф. Г. Бурчак. - К. : Политиздат Украины, 1985 – 120 с.
4. Гаухман Л. Д. Квалификация преступлений : закон, теория, практика / Л. Д. Гаухман. -3-е изд., перераб. и дополн. - М. : АО «Центр ЮрИнфоР», 2005. - 448 с.
5. Герцензон А. А. Квалификация преступлений / А. А. Герцензон. - М. : Изд-во ВЮА КА, 1947. – 96 с.
6. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: Навчальний посібник / За заг. ред. М.І.Хавронюка. – Київ: Ваіте, 2014. – 944 с.
7. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / за ред.. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. – К. : Істина, 2010. – 430 с.
8. Козлов А. П. Общая теория квалификации преступлений : учеб. пособие / А. П. Козлов. – Красноярск : Изд-во КрасГАУ, 2010. – 604 с.
9. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / М. Й. Коржанський. - 3-тє вид. доп. та переробл. - К. : Атіка, 2007. - 592 с.
10. Коржанський М. Й., Мисливий В. А. Кваліфікація автотранспортних

злочинів : навч. посіб. - К. : Юрінком, 1996. - 80 с.

11. Корнеева А. В. Теоретические основы квалификации преступлений : учеб. пособие / А. В. Корнеева ; под ред. А. И. Рарога. - М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006. - 176 с.

12. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / В. І. Борисов, В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-те вид., переробл. і допов. - Х. : Право, 2015. – 528 с.

13. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / Ю.В.Баулін, В. І. Борисов, В.І.Тютюгін та ін. ; за ред. проф. В. Я. Тація, В.І.Борисова, В.І.Тютюгіна. – 5-те вид., переробл. і допов. - Х. : Право, 2015. – 680 с.

14. Кримінальне право України : практикум : навч. посіб. / П. П. Андрушко, С. Д. Шапченко та ін.; за ред. С. С. Яценка. - 2-е вид., перероб. і допов. - К. : Юрінком Інтер, 2004. - 592 с.

15. Кримінальне право. Судові прецеденти (1864-2007 рр.). / за ред. В. Т. Маляренка. - К. : «Освіта України», 2008. – 1104 с.

16. Кримінальний кодекс України : науково-практ. коментар : у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-те вид., допов. -- Х. : Право, 2013. – 376 с.

17. Кудрявцев В. Н. Теоретические основы квалификации преступлений / В. Н. Кудрявцев. - М. : Юрид. лит., 1963. – 324 с.

18. Кудрявцев В. Н. Общая теория квалификации преступлений / В. Н. Кудрявцев. - М. : Юрид. лит., 1972. – 352 с.

19. Кузнецов В. В. Теорія кваліфікації злочинів : підручник / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко ; за заг. ред. д.ю.н. проф., В. І. Шакуна. – 4-те вид., перероб. - К. : Алерта, 2012. - 316 с.

20. Куринов Б. А. Научные основы квалификации преступлений / Б. А. Куринов, - М. : Изд-во МГУ, 1984. - 184 с.

21. Навроцький В. О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації / В. О. Навроцький. - К. : Атіка, 1999. - 418 с.

22. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / за заг. ред. П. П. Андрушка, В. Г. Гончаренка, Є. В. Фесенка. У 2 т. - К. : Алерта : КНТ; Центр учбової літератури, 2009. – 624 с.

23. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. - К. : Атіка, 2007.

24. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / А. М. Бойко, Л. П. Брич, В. К. Грищук, О. О. Дудоров та ін. ; за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. - 7-е вид., переробл. та допов. - К.: Юридична думка, 2010. - С. 381-382.

25. Полный курс уголовного права : учеб. пособие : в 5 т. / Ю. В. Голик, А. С. Горелик, А. И. Долгова и др. ; А. И. Коробеев (ред.). – СПб. : Юридический центр Пресс, 2008.

26. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах (2002 – 2014 рр.). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до постанов : [http : //www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua).

27. Правова система України : історія, стан та перспективи : у 5 т. / В. В. Сташис, А. П. Закалюк, В. В. Голіна та ін. ; В. Я. Тацій (голова редкол. вид.). Т. 5 : Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні. – Х. : Право, 2008. – 839 с.

28. Практика судів України з кримінальних справ (2006-2007) / Укладачі: В.В.Сташис, В.І.Тютюгін; за заг. ред. В.В. Сташиса. – К.: Юрінком Інтер, 2008. - 880 с.

29. Практика судів України з кримінальних справ (2008-2011) / за заг. ред. В.Я. Тація ; укладач: В. І. Тютюгін. - Х. : Одісей, 2011. - 568 с.

30. Судебная практика. Убийства, изнасилования и другие преступления против личности : Сборник судебных решений по уголовным делам. - К. : Тов. «Знання» України, 1993. - 240 с.

31. Судова практика Верховного Суду України : Офіц. видання. Кн. 1. - К. : «Ін Юре», 2012. – 440 с.

32. Судова практика Верховного Суду України у кримінальних справах за 2008-2009 роки / За ред. П.П.Пилипчука. - К. : Істина, 2011. – 736 с.

33. Судебные приговоры. Практика Верховного Суда Украины. - К. : Юринком., 1995. - 224 с.

34. Сучасне кримінальне право України : нормативно-правові документи та судово-слідча практика : хрестоматія / упоряд. А. В. Савченко та ін.; за заг. ред. В. В. Кузнецова. - К. : Вид. Паливода А. В., 2005.

35. Таганцев Н. С. Русское уголовное право : Лекции. Часть общая. Т. 1. – М. : Наука, 1994. – 380 с. ; Т. 2 – М. : Наука, 1994. – 393 с.

36. Тарарухін С. А. Вибрані твори : у 3 ч. Ч. 3. : Кримінальне право. Теорія кваліфікації злочинів. – К., 2004. – 248 с.

37. Тарарухин С. А. Квалификация преступлений в судебной и следственной практике / С. А. Тарарухин. - К. : Юринком, 1995. - 208 с.

38. Тарарухин С. А. Понятие и значение квалификации преступлений : учебное пособие / С. А. Тарарухин. - К. : КВШ МВД СССР, 1990. – 60 с.

Допоміжна

До теми 1

Поняття та значення кваліфікації злочинів. Склад злочину – юридична підстава кваліфікації

1. Бурчак Ф. Г. Квалификация преступлений / Ф. Г. Бурчак. - 2-е изд., доп. – К. : Политиздат Украины, 1985. -120 с.

2. Гаухман Л. Д. Квалификация преступлений : закон, теория, практика / Л. Д. Гаухман. – 3-е изд., перераб. и дополн. – М. : АО «Центр ЮрИнфоР», 2005.

3. Гуржій Т. О. Теоретичні проблеми визначення поняття «кваліфікація злочинів» // Формування правової держави в Україні : проблеми і перспективи : Тези доп. ІХ Всеукр. науково-практичної конф. – Ч. 2. – Тернопіль : Економічна думка, 2007. - С. 231-235.

4. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів / М. Й. Коржанський. – К. : Атіка, 2002.

5. Кудрявцев В. Н. Общая теория квалификации преступлений / В. Н. Кудрявцев. – М. : Юристь, 2001.
6. Кузнецов В. В. Теорія кваліфікації злочинів : підручник / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко за заг. ред. Є. М. Моїсеєва, О. М. Джузи. - К. : Вид. Паливода А. В., 2006.
7. Мысливый В. А. Квалификация допуска к управлению транспортными средствами водителей, находящихся в состоянии опьянения : учеб. пособие / В. А. Мысливый, А. Н. Опальченко. – К. : НИиРИО Украинской академии внутренних дел, 1992. - 96 с.
8. Наумов А.В., Новиченко А.С. Законы логики при квалификации преступлений. – М.: Юрид. лит., 1978. – 104 с.
9. Навроцький В. О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації / В. О. Навроцький. – К. : Атіка, 1999.
10. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації : навч. посібник / В. О. Навроцький. – К. : Юрінком Інтер, 2006.
11. Тарарухин С. А. Квалификация преступлений в судебной и следственной практике / С. А. Тарарухин. – К. : “Юринком”, 1995.
12. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005.

До теми 2

Кваліфікація попередньої злочинної діяльності

1. Благоев Е. Приготовление к преступлению // Законность. - Москва. - 2005. - № 1. – С. 20-23.
2. Горностай А.В. Кримінальна відповідальність за замах на злочин : монографія / А.В.Горностай. – Х.: Юрайт, 2013. – 232 с.
3. Маслак Н.В. Кримінальна відповідальність за готування до злочину : монографія / Н.В. Маслак. – Х.: Право, 2010. – 232 с.
4. Житный А. Деятельное раскаяние (По УК Украины) // Российская юстиция. - 2002. - № 10.
5. Клименко С. В. Кримінально-правові наслідки добровільної відмови від вчинення злочину // Науковий вісник Юридичної академії МВС /. – Дніпропетровськ, 2002. - № 2. – С. 137-143.
6. Козлов А. Учение о стадиях преступления / А. Козлов. – СПб. : Юридический центр-Пресс, 2002.
7. Сураєва В. Кримінальна відповідальність за незакінчений злочин : чи є законним? // Юридичний журнал. - 2006. - № 1. – С. 108-110.
8. Тер-Акопов А. А. Добровольный отказ от совершения преступления. - М., 1982.
9. Тихий В. П. Окремі аспекти практичного застосування Кримінального кодексу України // Новий Кримінальний кодекс України : Питання застосування і вивчення: матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовт. 2001 р. / редкол. : В. В. Сташис (голов. ред.) та ін. - К.-Х. : Юрінком Інтер, 2002.
10. Тихий В. П. Готування до злочину (коментар до статті 14 КК України) // Вісник Конституційного Суду України. - 2004. - № 3.

11. Тихий В. П. Готування до злочину (коментар до статті 14 КК України) // Вісник Конституційного Суду України. - 2004. - № 4.

12. Шевчук А. В. Замах на злочин та його ознаки // Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наукових праць. Вип. 105 : Правознавство. – Чернівці : Рута, 2001.

13. Шевчук А. В. Готування до злочину та особливості відповідальності за готування // Актуальні проблеми держави і права. Випуск 11. – Одеса : Юридична література, 2001.

До теми 3

Кваліфікація злочинів, вчинених у співучасті

1. Баулін Ю.В. Проблеми кваліфікації злочинів, вчинених злочинною організацією / Проблеми відповідальності за злочини проти громадської безпеки за новим Кримінальним кодексом України. – Матеріали міжнарод. наук.-практ. семінару 1-2 жовтня 2002 р. – Харків : Східно-регіональний центр гуманітарно-освітніх ініціатив, 2003.

2. Бурчак Ф. Г. Соучастие : социальные, криминологические и правовые проблемы / Ф. Г. Бурчак. - К., 1986.

3. Горемов С. Організовані злочинні угруповання в теорії вітчизняного кримінального права // Вісник прокуратури. - 2002. - № 3.

4. Гошовська Т. В., Туркевич І. К. Проблеми застосування Кримінального кодексу України в протидії організованій злочинності // Адвокат. - 2004. - № 2.

5. Демидова Л. Кримінальна відповідальність за участь у злочинах, вчинених злочинною організацією // Право України. - 2003. - № 1.

6. Єфремов С. Учасники організованої злочинної діяльності : проблеми законодавчого відображення // Кримінальний кодекс України 2001 р. : проблеми застосування і перспективи удосконалення : матеріали міжнарод. науково-практич. конферен. 13-15 квітня 2007 р. У 2-х ч. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2007. – Ч. 2. – С. 50-53.

7. Єфремов С. Форми участі в організованій злочинній діяльності, їх відображення у Кримінальному кодексі // Вісник прокуратури. - 2003. - № 4.

8. Єфремов С. Різновиди організованих злочинних угруповань за чинним Кримінальним кодексом України // Вісник прокуратури. - 2003. - № 8.

9. Єфремов С. Організована злочинна діяльність як кримінально-правова проблема // Прокуратура. Людина. Держава. - 2005. - № 12. – С. 75-82.

10. Жаровська Г. П. Поняття та ознаки співучасті за кримінальним правом України // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. праць. - Вип. 154 : Правознавство. – Чернівці : Рута. - 2002.

11. Жук В. Г. Щодо кваліфікації злочинних об'єднань / В. Г. Жук, В. В. Кузнецов, О. В. Смаглюк // Адвокат. – № 4. – 2005.

12. Іваненко І. В. Злочинна організація : окремі аспекти сучасного розуміння та відмінність від організованої групи // Часопис Київського університету права. - 2006. - № 1. – С. 144-148.

13. Козлов А. Соучастие : Традиции и реальность. – СПб. : Юридический центр-Пресс, 2001.

14. Коржанський М.Й. Група осіб як суб'єкт злочину // Право України. - 2005. - № 11. – С. 78-81.
15. Лемешко О.М. Кримінально-правова оцінка потурання вчиненню злочину. – Харків: ФІНН, 2003. – 160 с.
16. Лизогуб Я. Поняття "виконавець злочину" в новому кримінальному законодавстві. Питання кваліфікації // Вісник прокуратури. - 2003. - № 3.
17. Мантуляк Ю. Основні ознаки організованої групи // Вісник прокуратури. - 2002. - № 6.
18. Мисливий В. А. Співучасть як невдалий симбіоз // Азовські правові читання : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Бердянськ, 18-19 квітня 2014 р. – Бердянськ : ТОВ «Модем-1», 2014. – С. 243-246.
19. Мочкош Я. Форми співучасті у кримінальному праві України : проблемні питання // Право України. - Київ. - 2006. - № 3. – С. 113-116.
20. Навроцький В. О. Науково-методичні рекомендації з питань кваліфікації злочинів, учинених групою, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою і злочинною організацією (розмежування різних форм співучасті та видів співучасників) // Лист Управління по розслідуванню особливо тяжких злочинів та вчинених організованими злочинними групами ГСУ МВС України. - № 13/6-1764 від 31 грудня 2003 р.
21. Новицький Г. В. Поняття і форми співучасті у злочині за кримінальним правом України : науково-практичний посібник / Г. В. Новицький. - К. : Вища школа, 2001.
22. Олійник Є. Особливості кваліфікації співучасті у злочинах зі спеціальним суб'єктом // Львівський інститут внутрішніх справ / Вісник. - Львів. - 2003. - № 2 (1). – С. 111-114.

До теми 4

Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм

1. Гаврилова А. В. Недопущение, ограничение или устранение конкуренции : состав преступления // Следователь. - 2004. - № 12. – С. 2-4.
2. Горелик А. С. Конкуренция уголовно-правовых норм : учеб. пособ. / А. С. Горелик. – Красноярск : Изд-во Красноярск. гос. ун-та, 1996.
3. Готін О. Подвійні стандарти спеціальних кримінально-правових норм : деякі міркування з приводу здобутків та витрат криміналізації // Підприємство, господарство і право. - 2005. - № 10. – С. 133-137.
4. Иногамова-Хегай Л. В. Конкуренция уголовно-правовых норм при квалификации преступлений : учеб. пособ. / Л. В. Иногамова-Хегай. - М. : ИНФРА-М, 2002.- 169 с.
5. Кузнецов В. В. Особливості кваліфікації хуліганства // Формування правової держави в Україні : проблеми і перспективи : тези доп. ІХ Всеукр. науково-практичної конф. – Ч. 2. – Тернопіль : Економічна думка, 2007. - С. 231-235.
6. Кузнецов В. В. Спірні питання застосування закону про кримінальну відповідальність при конкуренції між привілейованим та особливо привілейованим складами злочину // Реформування кримінального та

кримінально-процесуального законодавства України : сучасний стан та перспективи : Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. - Івано-Франківськ, 2005.

7. Лилак Д. Колізія і конкуренція законів // Право України. - 2001. - № 4.
8. Мантуляк Ю. Конкуренція кримінально-правових норм // Прокуратура. Людина. Держава. - 2005. - № 7. – С. 53-62.
9. Марін О. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм : Монографія / О. Марін. - К. : Атіка, 2003.
10. Марітчак Т. М. Помилки в кваліфікації злочинів при застосуванні Кримінального кодексу України 2001 року // Новий Кримінальний кодекс України : питання застосування і вивчення. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Питання застосування нового Кримінального кодексу України» 25-26 жовтня 2001 року м. Харків. - К. - Х. : Юрінком Інтер, 2002.
11. Осадчий В. І. Кримінально-правовий захист правоохоронної діяльності / В. І. Осадчий. – К. : Атіка, 2004.
12. Сердюк П. Теорія конкуренції «регулятивних» кримінально-правових норм - забути чи змінити концепт? // Підприємництво, господарство і право. - 2006. - № 6. – С. 110-115.
13. Сердюк П. Конкуренція загальної та спеціальної «охоронних» кримінально-правових норм : проблема концепту // Підприємництво, господарство і право. - 2006. - № 9. – С. 116-121.

До теми 5

Кваліфікації множини злочинів

1. Агаев И. Б. Проблема повторности в уголовном праве / И. Б. Агаев. – М. : Юристъ, 2004. – 157 с.
2. Агаев И.Б. Рецидив в системе множественности пре ступлений / И. Б. Агаев. - М. : Юристъ, 2002. - 108 с.
3. Бажанов М. И. Множественность преступлений по уголовному праву Украины / Национальная юридическая академия Украины им. Ярослава Мудрого, Харьковский центр изучения организованной преступности. - Х. : Право. - 2000.
4. Батыргареева В. С. Закрепление института рецидива преступлений в уголовном законодательстве различных государств // Государство и право. – Москва, 2005. - № 4. – С. 42-49.
5. Захаров В. Ф. Новый Кримінальний кодекс України та рецидив злочину // Держава і право / Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. - 2002. - Вип. 15.
6. Зінченко О. І., Тютюгін В.І. Множинність злочинів : поняття, види, призначення покарання : монографія / О. І. Зінченко, В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. І. Тютюгіна. – Харків : «Фінн», 2008. – 336 с.
7. Зінченко О. І., Тютюгін В.І. Одиничні злочини : поняття, види, кваліфікація : монографія / О. І. Зінченко, В. І. Тютюгін. – Харків : Видавництво «Фінн», 2010. – 256 с.
8. Кириленко О. І. Види повторності злочинів у кримінальному праві України // Вісник Запорізького юридичного інституту МВС України. - 2001. - Вип. 4 (17).

9. Кириленко О. І. Соціально-правові ознаки множинності злочинів // Теорія та практика застосування чинного кримінального та кримінально-процесуального законодавства в сучасних умовах : тези доп. наук.-практ. конф. : У 2-х ч. - К. : Національна академія внутрішніх справ України, 2002. - Ч. 1.
10. Кривошеин П. К. Повторность в советском уголовном праве (теоретические и практические проблемы). - К.: Вища школа, 1990. – 159 с.
11. Малков В. П. Множественность преступлений и ее формы по советскому уголовному праву. - Казань, 1982.
12. Мацнев Н. И. Основы квалификации сложных насильственных преступлений по совокупности уголовно-правовых норм и при их конкуренции / Н. И. Мацнев, Р. Д. Шарапов / Известия вузов. Правоведение. - СПб., 2005. - № 4. – С. 66-79.
13. Созанський Т. Кваліфікація сукупності злочинів : монографія / Т.І. Созанський. – Львів: Львівський державний ун-тет внутрішніх справ, 2012. – 240 с.
14. Стрижевська А. Визначення змісту поняття «повторність злочинів» // Прокуратура, людина, держава. - К. : Істина, 2004. - № 5.
15. Шевченко Є. В. До питання про причинний зв'язок в злочинах з похідними наслідками // Вісник Академії правових наук України. - Х. : Право, 2001. - № 3 (26).
16. Энциклопедия уголовного права. – Т. 3. Понятие преступления. – Издание проф. Малинина. – СПб., 2005. – 514 с.
17. Южанин В. Е., Армашова А. В. Проблемы рецидива преступлений и ответственности за него по уголовному праву России. - М. : Юрлитинформ, 2007. – 192 с.

До теми 6

Кваліфікація злочинів при деяких видах помилок у кримінальному праві

1. Вапсва Ю. А. Особливості кваліфікації злочинів при наявності помилки // Вісник Національного університету внутрішніх справ. - Х., 2000. - Вип. 10.
2. Воробей П. А. Теорія і практика кримінально-правового ставлення в вину : монографія / П. А. Воробей / МВС України. - К. : НАВСУ, 1997.
3. Вереща Р. Помилка в кримінальному праві : поняття та основні види // Підприємництво, господарство і право. - 2005. - № 5. – С. 123-127.
4. Гавриш С. Б. Концептуальні питання застосування нового кримінального законодавства України / С. Б. Гавриш, Є. В. Фесенко // Новий Кримінальний кодекс України : Питання застосування і вивчення : матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовт. 2001 р. / Редкол. : В. В. Сташис (голов. ред.) та ін. - К. - Х. : Юрінком Інтер, 2002.
5. Коляда П. В. Окремі аспекти практичного застосування нового Кримінального кодексу України // Новий Кримінальний кодекс України : Питання застосування і вивчення: матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовт. 2001 р. / Редкол. : В. В. Сташис (голов. ред.) та ін. - К. -Х. : Юрінком Інтер, 2002.

6. Марітчак Т. Причини помилок у кваліфікації злочинів : результати соціологічного дослідження // Право України. - 2001. - № 7.
7. Хавронюк М. Деякі проблеми встановлення вини // Підприємництво, господарство і право. - 2003. - № 2.
8. Якушин В. А. Ошибка и ее уголовно-правовое значение / В. А. Якушин. - Казань, 1988.
9. Ярмыш Н. Н. Теоретические проблемы причинно-следственной связи в уголовном праве (философско-правовой анализ) : монографія / Н. Н. Ярмыш. – Х. : «Право», 2003.

До теми 7

Проблеми об'єкта та предмета злочинів у сфері прав інтелектуальної власності

1. Андрушко П. П. Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності в Україні. – К. : ФОРУМ – 2004. – 160 с.
2. Інтелектуальна власність в Україні : погляд з ХХІ ст. : зб. наук. праць за матер. ІІІ Всеукраїнської наук.-практ. конф., 26-27 вересня 2013 р. / за заг. ред. А. І. Кузьмінського, О.П. Орлюк. – Черкаси, 2013. – 182 с.
3. Лихова С. Я. Вплив міжнародно-правових норм про охорону інтелектуальної власності на сучасне кримінальне законодавство України // Держава і право : збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Спецвипуск. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – К., 2003. – С. 333-337.
4. Лихова С. Я. Кримінально-правова охорона права на результати інтелектуальної діяльності // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали ІХ регіональної науково-практичної конференції : 13-14 лютого 2003 р. – Львів : Юридичний факультет Львівського національного університету ім. Івана Франка, 2003. – С. 423-428.
5. Мікульонок І.О. Інтелектуальна власність : навч. посіб. / І.О.Мікульонок. – 3-тє вид., переробл. і допов. – К.: Кондор-Видавництво, 2014. – 342 с.
6. Нерсесян А. С. Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності : автореф. дис. ...канд. юрид. наук : 12.00.08 / А. С. Нерсесян ; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України. – К., 2008. – 20 с.
7. Питання інтелектуальної власності : зб. наукових праць. Вип. 2. – К. : НДІ інтелектуальної власності АПРН України, 2005. – 233 с.
8. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти навч. посіб. / Є.І.Ходаківський, В.П.Якобчук, І.Л.Литвинчук. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 276 с.

До теми 8

Кваліфікація порушень авторського права і суміжних прав

1. Андрушко П. П. Кримінально-правова охорона прав інтелектуальної власності в Україні / П. П. Андрушко. - К. : Форум, 2004. - 162 с.
2. Бочарова Н. В. Проблеми криміналізації відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності в Європейському Союзі // [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www.uuis.com.ua/files/Section_4.pdf.
3. Гулкевич В. Об'єкт і предмет кримінально-караного порушення авторського і суміжного прав // Вісник Львівського університету. – Серія юридична. – 2005. - Вип. 41. – С. 323-344.
4. Крижний О. Деякі питання кодифікації законодавства про кримінальну відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності / О. Крижний // Теорія і практика інтелектуальної власності. – К. : 2010. – № 3.
5. Крижний О. М. Фірмове найменування як предмет злочину / О. М. Крижний // Теорія і практика інтелектуальної власності. - 2009. - № 1. - С. 28-32.
6. Мікітін В. І. Наслідки порушення прав інтелектуальної власності // Часопис Київського університету права. – К., 2012. - № 3. - С. 256-261.
7. Парамонова О. С. Щодо визначення потерпілого у складі злочину, передбаченого статтею 176 КК України // Інтелектуальна власність в Україні : погляд з XXI ст. : зб. наук. праць за матер. III Всеукр. наук.-практ. конф., 26-27 вересня 2013 р. / За заг. ред. А. І. Кузьмінського, О. П. Орлюк. – Черкаси, 2013. – С. 27-30.
8. Харченко В. Б. Кримінально-правова охорона прав на результати творчої діяльності та засоби індивідуалізації в Україні : монографія / В.Б.Харченко. Х.: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2011.
9. Харченко В. Б. Вирішення проблеми систематизації злочинів у сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності у законотворчій діяльності // Проблеми науки кримінального права та їх вирішення у законотворчій та правозастосовній діяльності : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 8-9 жовт. 2015 р. / редкол.: В.Я.Тацій (голов. ред.), В.І.Борисов (заст. голов. ред.) та ін. – Х.: Право, 2015. - С. 275-278.

До теми 9

Кваліфікація порушень прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію

1. Дудоров О. О. Злочини у сфері господарської діяльності: кримінально-правова характеристика : монографія / О. О. Дудоров — К. : Юридична практика, 2003. - 924 с.
2. Каштальян А. Ю. Захист прав на промисловий зразок : українська практика та європейський досвід // Інтелектуальна власність в Україні : погляд з XXI ст. : зб. наук. праць за матеріалами III Всеукр. наук.-практ. конф., 26-27 вересня 2013 р. / За заг. ред. А. І. Кузьмінського, О. П. Орлюк. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2013. – С. 87-90.

3. Мельник М. Г. Кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності // Митна справа. – 2003. - № 6. – С. 46-51.
4. Мікульонок І. О. Інтелектуальна власність : навч. посіб. / І. О. Мікульонок. – 3-тє вид., переробл. і допов. – К. : Кондор-Видавництво, 2014. – 242 с.
5. Нерсисян А. С. Інтелектуальна власність : проблеми кримінально-правового захисту // Збірник матеріалів конференції «Верховенство права в процесі державотворення і захисту прав людини в Україні». - Острог, 2005. – С. 75-77.
6. Осипова Ю. В. Об'єкти права інтелектуальної власності, створені у вищих навчальних закладах України у зв'язку з виконанням трудового договору. // Інтелектуальна власність в Україні : погляд з ХХІ ст. : зб. наук. праць за матеріалами ІІІ Всеукр. наук.-практ. конф., 26-27 вересня 2013 р. / За заг. ред. А. І. Кузьмінського, О. П. Орлюк. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2013. – С. 61-65.
7. Фесак П. О. Набуття права інтелектуальної власності на винахід // Інтелектуальна власність в Україні : погляд з ХХІ ст. : збірник наукових праць за матеріалами ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції, 26-27 вересня 2013 р. / За заг. ред. А. І. Кузьмінського, О. П. Орлюк. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2013. – С. 66-69.

8. Засоби діагностики успішності навчання

Залік. Залікові білети з теоретичними та практичними завданнями, ситуаційні завдання, тести.

9. Методичні рекомендації

Навчальна дисципліна «Теорія кваліфікації злочинів та проблеми кримінально-правової охорони прав інтелектуальної власності» передбачена навчальним планом тільки за денною формою навчання.